1948 m. rugpjūčio 10 d. Kauno aps. Garliavos vls. (dabar – Kauno r. sav.) Jonučių k. MGB vidaus kariuomenės 298-ojo šaulių pulko 8 kareivių ir MGB Garliavos vls. poskyrio stribų karinė grupė vykdė operaciją, kurios metu kaimo gyventojų Kazio ir Onos Dagilių sodyboje rado Tauro apygardos štabo bunkerį. Jame slėpėsi 4 partizanai. Per susišaudymą žuvo Jonas Petras Aleščikas-Rymantas (Tauro apygardos vadas, kartu einantis ir Birutės rinktinės vado pareigas), Kazimieras Brundza-Papartis (Birutės rinktinės Dariaus ir Girėno kuopos žvalgybos viršininkas) ir Juozas Skučas-Šaulys (Birutės rinktinės Dariaus ir Girėno kuopos vadas). Partizanas Antanas Pužas-Gintaras iš apsupties prasiveržė.
Žuvusiųjų palaikų užkasimo vieta neišaiškinta.

Pietų Lietuvos partizanų sritis, Atlasas,
Vilnius: LGGRTC, 2008, p. 136, 203.

Tauro apygardos vadas Jonas Petras Aleščikas-Rymantas (dešinėje) ir Tauro apygardos Vytauto rinktinės vadas Vytautas Gavėnas-Vampyras, Granitas. 1948 m. *Iš Genocido aukų muziejaus fondų*

Tauro apygardos vadovybė. Šunskų miškas, 1947 m. Iš kairės: Vytauto rinktinės vadas Vytautas Gavėnas-Vampyras, Granitas, Birutės rinktinės vadas Juozas Lukša-Skirmantas, apygardos štabo Organizacinio skyriaus viršininkas Jonas Petras Aleščikas-Rymantas, Kęstučio rinktinės vadas Kazimieras Greblikas-Sakalas. *Iš Genocido aukų muziejaus fondų*

„Tą dieną vyrai kėlėsi vėlai, apie pietus, nes naktį vyko pasitarimas ir naujų partizanų prisaikdinimas. Kai nuėjau į svirną, kur po grindimis buvo bunkeris, paklausiau vyrų, kur valgys. Rymantas atsakė, kad, jei ramu, tai viršuje. Atsakiau, kad apsižvalgiau ir sodyboje nieko įtartino nepastebėjau. Kai nešina pietumis priėjau prie svirno durų, už nugaros staiga atsirado kareivis kartu su manimi žengęs per slenkstį į vidų. Vyrai buvo svirne. Rymantas nedelsiant nušovė kareivį, o mane, norėjusią slėptis svirne, pastūmė durų link riktelėjęs – „bėk“. Partizanai pradėjo šaudyti ir veržtis iš apsupties. Man, sužeistai į dešinę šlaunį, pavyko pasiekti aplink sodybą buvusius krūmus ir pasislėpti“, – prisiminė tą tragišką dieną sodybos šeimininkė Ona Dagilienė (g. 1917 m.).

„Vykstant susišaudymui, mane kareiviai sulaikė, o pavakare, pasibaigus mūšiui ir gaisrui, liepė žuvusius partizanus sukelti į vežimą. Prisimenu, kad vienas partizanas gulėjo prie svirno netoli durų, kitas – prie klojimo, jauniausias – prie krūmų. Šitą partizaną, jaunesniojo leitenanto uniforma, paėmiau už diržo ir kėliau, tačiau diržas nutrūko, nes buvo peršautas. Mane kareiviai išsivežė kartu, bet po paros paleido“, – prisiminė tos dienos įvykius Jonučių kaimo gyventojas Juozas Vytautas Dagilis (g. 1928 m.).

„Rymanto jauna, graži žmona atėjo pas mus, kad ją palydėtume į mums anksčiau Rymanto nurodytą vietą, bet vietoj to mes pranešėme kraupią žinią, kad jos vyras vakar žuvo. Moteris nepatikėjo. Tada mano tėvas pasakė, kad jei palauksianti dieną, kitą, tai gal galėsiantys suvesti su iš apsupties ištrūkusiu partizanu. Deja, susitikimas su Gintaru (Antanu Pužu) tik patvirtino vyro žūtį. Gintaras perdavė partizanų vadovybės užuojautą ir tūkstančio rusiškų rublių pašalpą partizano šeimai“, – pasakojo Ona Vyšniauskaitė-Klimčiauskienė-Jūratė (g. 1924 m.)

Žuvusiųjų palaikai buvo nuvežti į Kauno saugumo būstinę. Užkasimo vieta neišaiškinta, bet liko tik jų žūčiai sukurti posmai:

„Ta vasara buvo šalta, darganota,
Po langais lingavo jurginų žiedai.
10 rugpjūčio užgrojo automatai,
Iš skausmo vaitojo Suvalkų laukai.

Čia narsiai kovojo šaunus mūsų vadas,
Čia kovės Papartis, Šaulys.
Oi Rymantai, vade, žuvai bekovodams,
Begindamas garbę tėvų...“

Pagal 1990 m. rugpjūčio 26 d. užrašytus pokalbius su
O. Klimčiauskiene (gyv. Prienų r. Veiverių sen. Mauručių k.),
O. Dagiliene (gyv. Prienų r. Veiverių sen. Leskavoje) ir
J. V. Dagiliu (gyv. Kauno r. Alšėnų sen. Jonučių k.)
parengė Rimantas Jonas Aleščikas

Paminklinė kompozicija Kazio ir Onos Dagilių sodyboje įrengtame Tauro apygardos štabo bunkeryje 1948 m. rugpjūčio 10 d. kautynėse su MGB vidaus kariuomenės 298-ojo šaulių pulko kareiviais ir MGB Garliavos vls. poskyrio stribų karine grupe žuvusiems Tauro apygardos vadui Jonui Petrui Aleščikui-Rymantui, Birutės rinktinės Dariaus ir Girėno kuopos vadui Juozui Skučui-Šauliui ir šios kuopos žvalgybos viršininkui Kazimierui Brundzai-Paparčiui atminti. Kauno r. Alšėnų sen. Jonučių k. Kryžiaus aut. Pijus Petraitis. Pastatytas 1990 m. vasarą. Paminklinė plokštė įrengta 1992 m. gegužės mėn. Prie paminklo stovi J. P. Aleščiko sūnus R. J. Aleščikas ir sodybos šeimininkė O. Dagilienė, 2013 m. birželio mėn. Nuotr. pateikė R. J. Aleščikas